

ความสามารถเป็นผู้ประกอบการกับความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ วิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมในจังหวัดเชียงราย Entrepreneur Capability and Success of Small and Medium Enterprise in Chiangrai Province

ดร.ณภัทร ทิพย์ศรี* ภัทราพร สมเสมอ** กนกอร จิตจำนงค์***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาความสามารถเป็นผู้ประกอบการกับความสำเร็จในการประกอบธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงราย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบการธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงราย จำนวน 397 ราย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติ F-test และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า ความสามารถเป็นผู้ประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงราย มีความสามารถอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่มีความสามารถด้านความเป็นอิสระ รองลงมา การยอมรับความเสี่ยงและความสามารถเชิงรุก ตามลำดับ สำหรับผลการเปรียบเทียบความสามารถเป็นผู้ประกอบการ จำแนกตามประเภทของธุรกิจ และระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ พบว่า ประเภทของธุรกิจ และระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจต่างกัน มีความสามารถเป็นผู้ประกอบการไม่ต่างกัน นอกจากนี้ ผลการศึกษาครั้งนี้ ยังพบว่า ความสามารถเป็นผู้ประกอบการ ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ความเป็นอิสระ ศักยภาพทางนวัตกรรม การยอมรับความเสี่ยง ความสามารถเชิงรุก และการแข่งขันเชิงรุก มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จในการประกอบธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ นำ

*ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำคณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย

**อาจารย์ ประจำคณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย

***อาจารย์ประจำ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย

ไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผน พัฒนาความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการเพื่อให้ธุรกิจ
วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประสบความสำเร็จและมีศักยภาพทางการแข่งขันใน
ตลาดต่อไป

คำสำคัญ: ความสามารถเป็นผู้ประกอบการ ความสำเร็จของธุรกิจ วิสาหกิจขนาด
กลางและขนาดย่อม

Abstract

The main objective of this research was to study the entrepreneur capability and the success of small and medium enterprise in Chiangrai province. The questionnaire was used to collect data from 397 entrepreneur of small and medium enterprise in Chiangrai. The statistics used for analyzing data were percentage, mean, standard deviation, F-test, and multiple correlation analysis.

The results showed that the entrepreneur capability of small and medium enterprise in Chiangrai province as a whole at a high level. When considering the aspect was autonomy that followed by risk taking and proactiveness respectively. For the comparison of the entrepreneur capability classify by business type and period of business operation, it found that the entrepreneur capability are not different. In addition, the result of this study revealed that the entrepreneur capability including autonomy, innovativeness, risk taking, proactiveness, and competitive aggressiveness had correlate with the business success of small and medium enterprise. Therefore, this finding can be used as a guide for planning and development the entrepreneur capability generate to the success of small and medium enterprise.

Keywords: Entrepreneur Capability, Business Success, Small and Medium Enterprise

บทนำ

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับว่าวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium-Sized Enterprises: SMEs) เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ มีการกระจายอยู่ทั่วประเทศ ทำให้เกิดการว่าจ้างแรงงานเพิ่มขึ้นและสามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จำนวนวิสาหกิจในประเทศไทยประมาณปี 2553 คิดเป็นร้อยละ 99.60 และเกิดการจ้างงานคิดเป็นร้อยละ 77.86 ของการจ้างงานรวมทั้งหมด และสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมได้ประมาณร้อยละ 40 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2553) การให้ความสำคัญกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อให้ธุรกิจมีความอยู่รอด และเติบโตได้อย่างยั่งยืนในท่ามกลางสภาวะการแข่งขันสูง

ธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นกิจการที่บริหารงาน สะดวก เป็นกิจการที่เกิดจากการผลิตสินค้าและบริการอันเนื่องมาจากทักษะที่หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการตลาด และวิถีของคนในท้องถิ่น เป็นอาชีพที่อิสระ กำไรที่เกิดจากรายได้เป็นผลตอบแทนที่จะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความพยายาม มานะอดทนในการทำงาน ภายใต้อสภาพแวดล้อมทางการแข่งขันที่ไม่หยุดนิ่งซึ่งเป็นสิ่งที่ท้าทายสำหรับผู้ประกอบการ (ธนวุฒิมิหมพิท, 2556) อย่างไรก็ตามในปัจจุบัน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดเชียงรายมีจำนวนค่อนข้างมาก สามารถสร้างอาชีพและสร้างรายได้ให้กับชุมชนตลอดจนสร้างความเติบโตให้กับเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงราย เนื่องจากจังหวัดเชียงรายมีภูมิศาสตร์ที่อยู่ติดกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ประเทศเมียนมาร์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นต้น จึงทำให้การค้าการลงทุนเพิ่มมากขึ้น อันนำไปสู่ความเติบโตและศักยภาพทางการแข่งขันเพิ่มขึ้น

ดังนั้น ความสามารถการเป็นผู้ประกอบการจึงถือได้ว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารงานที่เหนือกว่าคู่แข่ง นำพาธุรกิจให้ประสบผลสำเร็จและมีความเติบโตได้อย่างยั่งยืน เนื่องจากผู้ประกอบการจำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถ ทักษะและความเชี่ยวชาญในการบริหารธุรกิจให้ทันกับสภาวะการแข่งขันในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง ซึ่งความสามารถการเป็นผู้ประกอบการ ประกอบด้วย 5 ประการ ได้แก่ ความเป็นอิสระ ความเป็นนวัตกรรม การยอมรับความเสี่ยง ความสามารถด้านเชิงรุก และมุ่งการแข่งขันเชิงรุก (Lumpkin and

Dess, 1996) ทั้งนี้ ถ้าผู้ประกอบการมีความรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการย่อม ทำให้ธุรกิจประสบผลสำเร็จและเกิดความยั่งยืนในการประกอบธุรกิจ (สมทรัพย์ ไชยนิคม และคณะ, 2554)

จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาความสามารถการเป็นผู้ประกอบการกับความสำเร็จของการประกอบธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงราย เพื่อเป็นการศึกษาว่าความสามารถการเป็นผู้ประกอบการมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของการประกอบธุรกิจอย่างไร ผลที่ได้จากการวิจัยนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาความสามารถการเป็นผู้ประกอบการให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและนำไปให้ธุรกิจประสบความสำเร็จมีความเติบโตได้อย่างยั่งยืนและมีความได้เปรียบทางการแข่งขันต่อไป วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความสามารถการเป็นผู้ประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงราย

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการเป็นผู้ประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดเชียงราย จำแนกตามประเภทของธุรกิจ และระยะเวลาการดำเนินธุรกิจ

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถการเป็นผู้ประกอบการและความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงราย

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ธนวุฒิ พิมพ์กิ (2556) ให้ความหมาย วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprise : SMEs) ครอบคลุมกิจการ 3 กลุ่มใหญ่ ๆ ได้แก่

กิจการการผลิต (Production Sector) เกี่ยวกับกิจกรรมการผลิต เป็นการดำเนินธุรกิจที่เป็นกระบวนการ เปลี่ยนปัจจัยการผลิต เพื่อให้เกิดเป็นผลผลิต ซึ่งมีลักษณะ เช่น กิจการผลิตในภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม และเหมืองแร่

กิจการการค้า หรือการจัดจำหน่าย (Trading Sector) เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายสินค้าจากผลิตไปยังกลุ่มผู้บริโภค กิจกรรมการค้ามีหลายลักษณะ เช่น กิจการค้าส่ง กิจการค้าปลีก กิจการนำเข้าและส่งออก เป็นต้น

กิจการบริการ (Service Sector) เกี่ยวกับกิจกรรมที่สนับสนุนกิจกรรมการผลิต การค้า และอำนวยความสะดวกต่อการผลิตการค้าและการบริโภค มุ่งเน้นการสร้าง ความพึงพอใจให้กับผู้มาใช้บริการ

ในขณะที่กัตัญญู หรือญญสมบุรณ์ (2547) ได้ให้ความหมายว่า วิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมเป็นธุรกิจที่มีมักจะเริ่มต้นด้วยการผลิตหรือการค้าขายเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่ยังไม่ ต้องการเงินทุนดำเนินงานมากนัก เพียงแค่เงินทุนของผู้ประกอบการหรือญาติพี่น้อง เพื่อนฝูงก็เพียงพอต่อการประกอบการแล้ว จากนั้นเมื่อธุรกิจมีกำไรย่อมจะกลายเป็นเงินทุนในการดำเนินงานเพื่อนำมาใช้ในการขยายธุรกิจต่อไปเพื่อให้เจริญเติบโตยิ่งขึ้น

ดังนั้น วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จึงสรุปได้ว่า เป็นกิจการที่ก่อตั้งขึ้นมา ใช้เงินทุนเริ่มต้นไม่มาก กำลังการผลิตไม่มาก การบริหารจัดการใช้ทรัพยากรมนุษย์จากครอบครัว การบริหารงานง่าย สะดวกและคล่องตัว มุ่งการผลิตสินค้าหรือบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ตรงตามความต้องการ เป้าหมายการดำเนินธุรกิจเพื่อหวังผลกำไร และมีโอกาสขยายขนาดธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง

แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถเป็นผู้ประกอบการ

ความสามารถเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Capability) หมายถึง ทักษะของผู้ประกอบการที่สามารถหาช่องทางที่จะสร้างธุรกิจของตนเอง และพร้อมที่จะรับความเสี่ยงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น ตลอดจนเป็นผู้วางแผน นโยบาย กลยุทธ์ต่าง ๆ ให้พัฒนาเหมาะสมกับสิ่งแวดล้อมและสังคมที่ตนดำเนินอยู่ (Coulter, 2003) โดยผู้ประกอบการควรมีคุณสมบัติที่สำคัญ ได้แก่ มีความคิดสร้างสรรค์ ให้ความสำคัญกับลูกค้า มีความสามารถ มีความมั่นใจ มีความมุ่งมั่น มีความใส่ใจ มีเงินทุน มีความต่อเนื่อง และมีเครือข่ายความสัมพันธ์ อย่างไรก็ตาม กล่าวว่า ผู้ประกอบการ คือเจ้าของกิจการที่จัดตั้งองค์กรธุรกิจขึ้นเพื่อหวังผลกำไร เป็นบุคคลที่มองเห็นโอกาสทางธุรกิจ และสามารถหาช่องทางที่จะสร้างธุรกิจของตนเองโดยยอมรับความเสี่ยงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น สร้างความท้าทายที่จะเผชิญกับความไม่แน่นอนที่อาจจะเกิดขึ้นได้

นิสิต มโนตั้งวรพันธ์ (2553) กล่าวว่า ผู้ประกอบการมีลักษณะเฉพาะตัวจะต้องมีทัศนคติว่าตนคือนายจ้างของตนเอง โดยต้องมีคุณลักษณะ ดังนี้

เป็นผู้ริเริ่ม สามารถนำพาพนักงานทั้งองค์กรไปสู่การแก้ไขปัญหาที่ถูกต้องต้องไม่ ว่าจะเป็นเรื่องเปลี่ยนแปลงองค์กร การออกสินค้าใหม่หรือบริการใหม่ หรือปรับเปลี่ยน

กระบวนการใหม่ เป็นต้น

การแสวงหาโอกาสใหม่ จะต้องหมั่นแสวงหาโอกาสใหม่อย่างต่อเนื่องและใช้ประโยชน์จากโอกาสนั้นให้ได้ ถ้าคิดนอกกรอบ ถ้าจะทำให้สิ่งที่แหวกแนว หรือแตกต่างจากคู่แข่งขึ้นมาเสมอ

กล้าเสี่ยง กล้าที่จะทำสิ่งใหม่ ๆ หมั่นสรรหากลยุทธ์และแรงบันดาลใจให้กับพนักงานตลอดเวลา

มีความรับผิดชอบ โดยกล้าที่จะรับผิดชอบต่อความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นในองค์กร เรียนรู้จากข้อผิดพลาดนั้นเพื่อเป็นบทเรียนในการพัฒนากลยุทธ์ในการดำเนินงานต่อไป

มีความภาคภูมิใจในตัวเอง โดยจะต้องมีความเชื่อมั่นและภูมิใจในความสามารถของตนเองอยู่เสมอ

กระหายชัยชนะ จะต้องแสวงหาวิธีการทำงานที่ดีที่สุดเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ โดยต้องตั้งเป้าหมายในการทำงานไว้อย่างใจเสมอเพื่อให้รู้ว่ากำลังทำอะไรอยู่ ทำไปเพื่ออะไร เพื่อสร้างแรงจูงใจในการไปสู่เป้าหมายนั้น

มองโลกในแง่ดีจะต้องมองว่าปัญหาคือความท้าทาย หรือเป็นโอกาสในการทำเงิน เมื่อเจออุปสรรค จะต้องตอบโต้ด้วยการหาวิธีการใหม่ ๆ ในการทำธุรกิจอยู่เสมอ

ขณะเดียวกัน Lumpkin and Dess (1996) กล่าวว่า การดำเนินธุรกิจที่มุ่งเน้นการเป็นผู้ประกอบการ ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

ความเป็นอิสระ (Autonomy) หมายถึงการดำเนินธุรกิจที่ผู้ประกอบการกล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ สร้างสิ่งใหม่ ๆ มีความอิสระในการดำเนินงาน สามารถตัดสินใจได้ง่ายและรวดเร็ว

ความเป็นนวัตกรรม (Innovativeness) หมายถึงการมีความคิดสร้างสรรค์ หาวิธีการใหม่ มุ่งปรับปรุงและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือบริการให้แตกต่างจากตลาดเดิม ที่ไม่เหมือนใคร

การยอมรับความเสี่ยง (Risk Taking) หมายถึงการเปิดใจยอมรับความเสี่ยงต่อผลที่จะเกิดขึ้นในการดำเนินธุรกิจ ซึ่งผลที่ได้อาจจะไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้

ความเป็นเชิงรุก (Proactiveness) หมายถึง การมุ่งเน้นการแข่งขันในเชิงรุกและกล้ายอมรับต่อความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นเพื่อให้องค์กรมีการแข่งขันที่มากขึ้นอันทำให้เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขัน กล้าที่จะเปลี่ยนแปลงและแนะนำผลิตภัณฑ์ใหม่เข้าสู่ตลาด

สม่าเสมอ

การแข่งขันเชิงรุก (Competitive Aggressiveness) หมายถึง การเป็นผู้นำที่มีการเคลื่อนไหวรายแรกในตลาดทำให้มีความได้เปรียบทางการแข่งขัน การแข่งขันเชิงรุกเป็นลักษณะของความสามารถในการตอบสนองที่เป็นการเผชิญหน้าแบบตัวต่อตัวสร้างความท้าทายในเชิงการแข่งขัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดเชียงราย จำนวนทั้งสิ้น 54,251 ราย (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2558) โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม ใช้วิธีการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553) ได้ขนาดตัวอย่างทั้งสิ้น 397 ราย และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยทำการทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้ประกอบการธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย และทำการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability Test) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alfa Coefficient : α) ของครอนบัก (Cronbach) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.89 ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าแบบสอบถามครั้งนี้มีความน่าเชื่อถือและนำไปเก็บข้อมูลจริงต่อไปได้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง ความสามารถการเป็นผู้ประกอบการกับความสำเร็จในการประกอบธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงราย นำเสนอผลการศึกษาดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงราย โดยส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง อายุ 40 ปีขึ้นไป สถานภาพสมรส การศึกษาระดับ

ปริญญาตรี ตำแหน่งปัจจุบันเป็นเจ้าของธุรกิจ และมีประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่ง ปัจจุบันระหว่าง 5-8 ปี

ธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงราย โดยส่วนใหญ่เป็น กิจการเจ้าของคนเดียว ประเภทของธุรกิจเป็นธุรกิจการค้า มีทุนจดทะเบียนเริ่มต้นต่ำกว่า 500,000 บาท ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจมากกว่า 8 ปี มีจำนวนพนักงานต่ำกว่า 20 คน ผลการวิเคราะห์ระดับความสามารถเป็นผู้ประกอบการของธุรกิจวิสาหกิจขนาด กลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงราย นำเสนอดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถเป็นผู้ประกอบการ ของธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงราย

ความสามารถเป็นผู้ประกอบการ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ ความสามารถ
1. ด้านความเป็นอิสระ	4.39	0.50	มาก
2. ด้านศักยภาพทางนวัตกรรม	4.28	0.45	มาก
3. ด้านการยอมรับความเสี่ยง	4.34	0.57	มาก
4. ด้านความสามารถเชิงรุก	4.32	0.52	มาก
5. ด้านการแข่งขันในเชิงรุก	4.30	0.50	มาก
รวม	4.33	0.51	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ความสามารถเป็นผู้ประกอบการของธุรกิจวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงราย ($\bar{X} = 4.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบ ว่า ส่วนใหญ่มีความสามารถ ด้านความเป็นอิสระ ($\bar{X} = 4.39$) รองลงมา ด้านการยอมรับ ความเสี่ยง ($\bar{X} = 4.34$) และ ด้านความสามารถเชิงรุก ($\bar{X} = 4.32$) ตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างความสามารถเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงราย จำแนกตามประเภทของธุรกิจ และ ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ แสดงดังตารางที่ 2 และ 3

ตารางที่ 2 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างของความสามารถการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงราย จำแนกตามประเภทของธุรกิจ

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ความสามารถการเป็นผู้ประกอบการ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.84	1.18		
					2.42	0.09
	ภายในกลุ่ม	394	68.26	0.25		
	รวม	396	69.10			

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความสามารถการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงราย จำแนกตามประเภทของธุรกิจ พบว่า ประเภทธุรกิจต่างกัน ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างของความสามารถการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงราย จำแนกตามระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ความสามารถการเป็นผู้ประกอบการ	ระหว่างกลุ่ม	3	1.19	0.40		
					2.29	0.08
	ภายในกลุ่ม	393	67.91	0.17		
	รวม	396	69.10			

จากตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความสามารถการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงราย จำแนกตามระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ พบว่า ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจต่างกัน ความสามารถการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจไม่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบพหุคูณระหว่างความสามารถการเป็นผู้ประกอบการกับความ สำเร็จ ในการประกอบธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัด เชียงราย แสดงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบพหุคูณระหว่างความสามารถการเป็นผู้ประกอบการกับความ สำเร็จในการประกอบธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัด เชียงราย

ตัวแปร	AU	IN	RT	PR	CA	SU
ความเป็นอิสระ (AU)	-					
ศักยภาพทางนวัตกรรม (IN)	0.68**	-				
การยอมรับความเสี่ยง (RT)	0.56**	0.58**	-			
ความสามารถเชิงรุก (PR)	0.55**	0.58**	0.60**	-		
การแข่งขันเชิงรุก (CA)	0.58**	0.73**	0.53**	0.55**	-	
ความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ (SU)	0.66**	0.77**	0.59**	0.61**	0.77**	-

**นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบพหุคูณระหว่างความสามารถการเป็นผู้ประกอบการกับความ สำเร็จ ในการประกอบธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงราย พบว่า ความสามารถการเป็นผู้ประกอบการ ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ความเป็นอิสระ ศักยภาพทางนวัตกรรม การยอมรับความเสี่ยง ความสามารถเชิงรุก และ

การแข่งขันเชิงรุก มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จในการประกอบธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงรายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) เท่ากับ 0.66, 0.77, 0.59, 0.61, และ 0.77 ตามลำดับ อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาความสามารถการเป็นผู้ประกอบการกับความสำเร็จในการประกอบธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงราย พบว่า ความสามารถการเป็นผู้ประกอบการของธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงราย ส่วนใหญ่มีความสามารถด้านความเป็นอิสระ รองลงมา ด้านการยอมรับความเสี่ยง และ ด้านความสามารถเชิงรุก ตามลำดับ สอดคล้องกับแนวคิดของ Lumpkin and Dess (1996) ได้กล่าวว่า ผู้ประกอบการนั้นจะต้องมีความเป็นอิสระในการดำเนินธุรกิจ เนื่องจากผู้บริหารต้องกล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ไม่ทำในสิ่งเดิม ๆ จำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนาสินค้าหรือบริการอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นให้บุคลากรทำงานเป็นทีม ยอมรับความคิดสร้างสรรค์ของบุคลากรและทีมงานอย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกับผู้ประกอบการต้องมีการยอมรับความเสี่ยงที่อาจจะเกิดภายใต้สภาพแวดล้อมที่ไม่แน่นอน ผลที่ได้จากการประกอบธุรกิจอาจไม่เป็นไปตามที่คาดหวังไว้จะต้องยอมรับต่อความเสี่ยงที่อาจจะเกิดได้ในอนาคต นอกจากนั้น ผู้ประกอบการธุรกิจยังต้องมีความสามารถเชิงรุก โดยมุ่งให้ความสำคัญต่อการนำเสนอสินค้าใหม่ออกสู่ตลาด มุ่งมั่นเป็นผู้นำการตลาดโดยผลิตสินค้าให้โดดเด่นและเหนือกว่าคู่แข่ง อย่างไรก็ตามความเป็นเชิงรุกและการยอมรับความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นอาจต้องมีเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้องในการผลิตสินค้าให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ความเป็นเชิงรุกต้องสามารถดำเนินธุรกิจด้วยแนวทางที่เหนือกว่าคู่แข่งและมุ่งแสวงหาโอกาสทางธุรกิจอย่างต่อเนื่อง (Covin and Slevin, 1989)

ผลการเปรียบเทียบความสามารถการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงราย จำแนกตามประเภทของธุรกิจ และระยะเวลาดำเนินธุรกิจ พบว่า ประเภทของธุรกิจ และระยะเวลาดำเนินธุรกิจต่างกัน ความสามารถการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการดำเนินธุรกิจไม่ว่าจะเป็นประเภทใดก็ตามย่อมมีการพัฒนาความสามารถและมุ่งการดำเนินงานให้ธุรกิจประสบผลสำเร็จเป็นภาระหน้าที่ของผู้ประกอบการที่จะต้องบริหารกิจการนำพาองค์กรให้อยู่รอดและเติบโตอยู่ตลอดเวลา สำหรับผลการวิเคราะห์ความ

สัมพันธ์แบบพหุคูณระหว่างความสามารถการเป็นผู้ประกอบการกับความสำเร็จในการประกอบธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงราย พบว่า ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ความเป็นอิสระ ศักยภาพทางนวัตกรรม การยอมรับความเสี่ยง ความสามารถเชิงรุก และการแข่งขันเชิงรุก มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จในการประกอบธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงราย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับผลการศึกษาของสมทรัพย์ ไชยนิคม และคณะ (2554) พบว่า ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งประกอบด้วยความคิดสร้างสรรค์ ความกล้าเสี่ยง ความมุ่งมั่นทะเยอทะยาน และความสามารถหาโอกาสในวิกฤต มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนิน เช่นเดียวกับ พนิดา สัตโยภาส และคณะ (2557) ได้พบว่า สภาวะการประกอบการมีอิทธิพลทางบวกกับความได้เปรียบทางการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กลุ่มล้านนาของประเทศไทย จึงกล่าวได้ว่าธุรกิจใดที่มีความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการสูงจะส่งผลให้ธุรกิจนั้นประสบผลสำเร็จจากการดำเนินธุรกิจ มีความเติบโตได้อย่างยั่งยืน อย่างไรก็ตามธุรกิจต่าง ๆ จำเป็นต้องพัฒนาความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการเพื่อให้ผู้ประกอบการเกิดทักษะ ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานมีความคล่องตัว อันทำให้งานต่างๆ ประสบผลสำเร็จลุล่วงไปได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

สรุปผลและข้อเสนอแนะการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสามารถการเป็นผู้ประกอบการกับความสำเร็จของการประกอบธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า ความสามารถการเป็นผู้ประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความสามารถอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความสามารถการเป็นผู้ประกอบการของธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงราย ส่วนใหญ่มีความสามารถด้านความเป็นอิสระ รองลงมา ด้านการยอมรับความเสี่ยง และ ด้านความสามารถเชิงรุก ตามลำดับ สำหรับผลการเปรียบเทียบความสามารถการเป็นผู้ประกอบการจำแนกตามประเภทของธุรกิจ และระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ พบว่า ประเภทของธุรกิจ และระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ ต่างกัน มีความสามารถการเป็นผู้ประกอบการไม่ต่างกัน นอกจากนี้ ผลการศึกษาครั้งนี้ ยังพบว่า ความ

สามารถการเป็นผู้ประกอบการทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ความเป็นอิสระ ศักยภาพทางนวัตกรรม การยอมรับความเสี่ยง ความสามารถเชิงรุก และการแข่งขันเชิงรุก มีความสัมพันธ์เชิงบวก ความสำเร็จในการประกอบธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงราย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังนั้น จากผลการศึกษาดังกล่าว สามารถนำไปเป็นแนวทางในการวางแผน และพัฒนาความสามารถของผู้ประกอบการในการประกอบธุรกิจ เพื่อนำพาให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ มีความเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สำหรับการศึกษาคั้งต่อไป ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถการเป็นผู้ประกอบการ ตลอดจนแนวทางการพัฒนาความสามารถการเป็นผู้ประกอบการให้มีทักษะ ซึ่ความสามารถเพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันการศึกษาคั้งนี้ มุ่งศึกษาเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงราย การศึกษาคั้งต่อไปควรทำการขยายผลการศึกษาให้ครอบคลุมทุกอำเภอ และพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง เช่น จังหวัดพะเยา จังหวัดลำปาง เป็นต้น เพื่อเป็นการเปรียบเทียบผลการศึกษาว่าความสามารถการเป็นผู้ประกอบการในบริบทที่แตกต่างกัน มีความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการอย่างไร ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาสามารถนำไปเป็นแนวทาง ในการพัฒนาธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เติบโตและอยู่รอดได้อย่างมั่นคง อันมีศักยภาพทางการแข่งขันในตลาดต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กตัญญู ทิรัญญสมบุรณ์. (2547). *การจัดการธุรกิจขนาดย่อม*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : เท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัล พับลิเคชั่น.
- ธนาวุฒิ พิมพ์กี. (2556). *การเป็นผู้ประกอบการทางธุรกิจ*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โอ.เอส. พรินติ้ง เฮ้าส์.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2553). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS*. พิมพ์ครั้งที่ 11. นนทบุรี : เอส. อาร์. พรินติ้งแมสโปรดักส์ จำกัด.
- นิสิต มโนตั้งวรพันธ์. (2553). วัฒนธรรมธุรกิจในกลุ่มประเทศเอเชียแปซิฟิก. *วารสาร นักบริหาร มหาวิทยาลัยกรุงเทพ*, 30(3), 31-36.

พนิดา สัตย์ภาส และคณะ. (2557). ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างภาวะการประกอบ
การ ความสามารถทางการตลาด นวัตกรรมและกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อความได้เปรียบ
ในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กลุ่มล้านนาของประเทศไทย.
วารสารการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, 7(1),
11-29.

สมทรัพย์ ไชยนิคม และคณะ. (2554). ผลกระทบของความสามารถในการประกอบกิจการที่
มีผลต่อการดำเนินงานของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. คณะ
การบัญชีและการจัดการ. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม.

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2553). รายงานสถานการณ์วิสาหกิจ
ขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2553 และแนวโน้มปี 2554. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ
สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.). 2558. แผนการส่งเสริม
วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมฉบับที่ 3 (2555 – 2559), สืบค้นเมื่อ 10
พฤศจิกายน 2558, จาก <http://www.sme.go.th>

Coulter, Mary K. (2003). *Entrepreneurship in action*. 2nd ed. Upper
Saddle River, New Jersey: Prentice Hall.

Covin, J.G., and Slevin, D.P. (1989). *Strategic management of small firms in
hostile and benign environments*. *Strategic Management Journal*, 10,
75-78.

Lumpkin, G. T., & Dess, G. G. (1996). *Clarifying the entrepreneurial orientation
construct and linking it to performance*. *Academy of Management
Review*, 21(1), 135-172.